

บทที่ 4

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของกิจการ

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของกิจการ เป็นการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของกิจการ โดยทั่วไปจะอาศัยทฤษฎีการวิเคราะห์ต้นทุน-ผลตอบแทน (Cost-Benefit analysis) โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์การหมุนเวียนของกระแสเงินสดของกิจการ (Cash flow) อันประกอบด้วย กระแสเงินสดรับหรือผลตอบแทนของกิจการ และกระแสเงินสดจ่ายหรือต้นทุนต่าง ๆ ของกิจการ โดยพิจารณาร่วมกับมูลค่าเสียโอกาสซึ่งอยู่ในรูปของอัตราคิดลด (Discount rate) เพื่อวิเคราะห์หาความคุ้มค่าของการลงทุนในกิจการ ดังนี้

4.1 การประมาณการผลตอบแทนของกิจการ

รายละเอียดผลตอบแทนในการดำเนินกิจการ

1) ผลตอบแทนที่ได้รับจากยอดขายต่อเดือน

ในช่วงฤดูเทศกาล (High season ต.ค. - เม.ย.) ระยะเวลา 7 เดือน ยอดขายประมาณ 800,000 บาทต่อเดือน

ในช่วงนอกฤดูเทศกาล (Low season พ.ค. - ก.ย.) ระยะเวลา 5 เดือน ยอดขายลดลงเหลือเดือนละ 600,000 บาทต่อเดือน

เพราะฉะนั้นรวมยอดขาย 8,600,000 บาทต่อปี ในปีแรก

2) ผลตอบแทนเพิ่มขึ้นปีละ 10% (ตามเป้าหมายธุรกิจขั้นต่ำที่บริษัทแม่กำหนดให้)

ซึ่งสามารถแสดงผลประมาณการผลตอบแทนของกิจการได้ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ประมาณการรายได้ของกิจการร้านขายไวน์ ตลอดอายุโครงการ (หน่วย : บาท)

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
ยอดขายต่อปี	8,600,000	9,460,000	10,406,000	11,446,600	12,591,260

ที่มา : จากการคำนวณ

4.2 การประมาณการต้นทุนของกิจการ

ต้นทุนของกิจการ แบ่งได้เป็น 3 ส่วน ได้แก่

- 1) ค่าลงทุน (Investment costs)
- 2) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (Operation costs)
- 3) ต้นทุนสินค้าขาย

1) ค่าลงทุน (Investment cost)

ค่าลงทุน หมายถึงค่าใช้จ่ายในการลงทุนในคราวแรก และไม่ต้องลงทุนเพิ่มในช่วงอายุของโครงการ หรือเรียกว่า "ต้นทุนคงที่" ซึ่งประกอบด้วย

ค่าตกแต่งอาคาร ได้แก่ ค่าตกแต่งภายในและภายนอก ชั้นวางไวน์ พร้อมเฟอร์นิเจอร์ ป้ายหน้าร้าน ทำห้องควบคุมอุณหภูมิเก็บไวน์ ค่าติดตั้งระบบไฟ และระบบปรับอากาศภายในสำนักงาน เพื่อให้สวยงาม สอดคล้องกับตัวสินค้า ดึงดูดใจลูกค้า และให้ได้มาตรฐานของการเก็บรักษาไวน์ โดยคิดค่าใช้จ่ายแบบเหมาจ่าย รวมเป็นเงิน 2,000,000 บาท

ค่ายานพาหนะ ได้แก่ ค่าซื้อรถกระบะ 1 คัน และรถจักรยานยนต์ 1 คัน เพื่อไว้สำหรับส่งไวน์ให้ลูกค้า และใช้งานทั่วไปของกิจการ เป็นเงิน 630,000 บาท

ค่าเครื่องใช้สำนักงาน ได้แก่ โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องคอมพิวเตอร์ พร้อมอุปกรณ์ เครื่องโทรสาร ตู้เก็บเอกสาร และอื่น ๆ รวมเป็นเงิน 100,000 บาท

รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุนของกิจการทั้งหมดเป็นเงิน 2,730,000 บาท สามารถแจ้งรายละเอียดได้ ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการลงทุนของกิจการร้านขายไวน์

รายการ	มูลค่า (บาท)
ค่าตกแต่งอาคาร เหม่าจ่ายรวม	2,000,000
ได้แก่ ค่าตกแต่งร้านพร้อมเฟอร์นิเจอร์,ป้ายร้าน	
ทำห้องควบคุมอุณหภูมิเก็บไวน์	
ค่าติดตั้งระบบไฟฟ้า,ระบบควบคุมอุณหภูมิ	
ค่ายานพาหนะ	
ค่าซื้อรถกระบะสำหรับส่งไวน์	600,000
ค่าซื้อรถจักรยานยนต์	30,000
ค่าเครื่องใช้สำนักงาน	100,000
ได้แก่ โต๊ะ	
เก้าอี้	
คอมพิวเตอร์ พร้อมอุปกรณ์	
เครื่องโทรสาร	
ตู้เอกสาร	
เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ	
รวม	2,730,000

ที่มา : จากการสอบถาม

2) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (Operation cost)

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน แบ่งเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

(1) ค่าใช้จ่ายบริหาร ได้แก่ เงินเดือนของผู้จัดการ และเงินเดือนของพนักงาน 5 คน รวมเดือนละ 64,500 บาท หรือ 774,000 บาทต่อปี และมีอัตราเพิ่มขึ้นปีละ 3% ในปีต่อไป โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.3 และตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.3 ค่าใช้จ่ายบริหารในปีแรก

รายการ	ปีที่ 1			
	จำนวน (คน)	จำนวนเงิน (บาท/คน)	จำนวนเงินต่อเดือน (บาท)	จำนวนเงินต่อปี (บาท)
ค่าใช้จ่ายบริหาร				
เงินเดือนผู้จัดการ	1	35,000	35,000	420,000
เงินเดือนพนักงานขาย	2	6,000	12,000	144,000
เงินเดือนพนักงานบัญชี	1	7,000	7,000	84,000
เงินเดือนพนักงานคุมสต็อก	1	6,000	6,000	72,000
เงินเดือนพนักงานขับรถ	1	4,500	4,500	54,000
รวม	6		64,500	774,000

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 4.4 ค่าใช้จ่ายบริหารตลอดอายุโครงการ

รายการ	ปีที่ 1 (บาท)	ปีที่ 2 (บาท)	ปีที่ 3 (บาท)	ปีที่ 4 (บาท)	ปีที่ 5 (บาท)
ค่าใช้จ่ายบริหาร					
เงินเดือนผู้จัดการ	420,000	432,600	445,578	458,945	472,714
เงินเดือนพนักงานขาย	144,000	148,320	152,770	157,353	162,073
เงินเดือนพนักงานบัญชี	84,000	86,520	89,116	91,789	94,543
เงินเดือนพนักงานคุมสต็อก	72,000	74,160	76,385	78,676	81,037
เงินเดือนพนักงานขับรถ	54,000	55,620	57,289	59,007	60,777
รวม	774,000	797,220	821,137	845,771	871,144

ที่มา : จากการคำนวณ

All rights reserved

(2) ค่าใช้จ่ายดำเนินการ ซึ่งได้แก่

ค่าเช่าอาคาร โดยเจ้าของกิจการได้ใช้อาคารที่พักอาศัยของตนเองชั้นล่างเปิดดำเนินการ ซึ่งคิดค่าเช่าเป็นรายเดือนคงที่ เดือนละ 15,000 บาท ซึ่งได้รวมรายจ่ายของแม่บ้านทำความสะอาดและค่าน้ำ

ค่าสาธารณูปโภคต่าง ๆ ได้แก่ ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ซึ่งจะกำหนดให้คงที่ในแต่ละเดือน

ค่ากองทุนทดแทน คือค่าใช้จ่ายที่บริษัทจ่ายให้กับกองทุนทดแทนปีละ 2% ของค่าจ้างทั้งปี

ค่าสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม คือค่าใช้จ่ายที่บริษัทจ่ายให้กับกองทุนประกันสังคมให้กับพนักงาน 5% ของค่าจ้างทุกเดือน โดยคำนวณจากฐานรายได้สูงสุดไม่เกิน 15,000 บาทต่อคนต่อเดือน กล่าวคือบริษัทจะจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมสูงสุดที่ 750 บาทต่อคนต่อเดือน

ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด อาทิ เช่น ค่าน้ำมันรถ ค่ารับรองลูกค้า ค่าของใช้เบ็ดเตล็ดในสำนักงาน อุปกรณ์เครื่องเขียน และภาษีป้าย เป็นต้น ซึ่งจะกำหนดให้คงที่

ค่าภาษีเงินได้นิติบุคคล หมายถึง ค่าภาษีเงินได้รายปีของนิติบุคคลที่จดทะเบียนในรูปแบบของบริษัทจำกัด โดยคำนวณจาก ร้อยละ 30 ของกำไรก่อนหักภาษี

ค่าบริการที่จ่ายให้กับสำนักงานบัญชี เป็นค่าบริการยื่นภาษี เดือนละ 2,000 บาท คิดเป็น 24,000 บาทต่อปี ค่าตรวจสอบบัญชีและจัดทำงบกำไร-ขาดทุน จ่ายปีละ 20,000 บาท

ซึ่งสามารถแจ้งรายละเอียดได้ดังตารางที่ 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.5 รายละเอียดค่าใช้จ่ายดำเนินการในปีที่ 1

รายการ	เกณฑ์ในการประเมิน	จำนวนต่อปี(บาท)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ		
ค่าเช่า	กำหนดคงที่ เดือนละ 15,000 บาท	180,000
ค่าไฟฟ้า	กำหนดคงที่ เดือนละ 13,000 บาท	156,000
ค่าโทรศัพท์	กำหนดคงที่ เดือนละ 4,000 บาท	48,000
ค่ากองทุนทดแทน	คิด 2% ของค่าจ้างต่อปี	15,480
ค่ากองทุนประกันสังคม	คิด 5% ของค่าจ้าง(คำนวณจากฐานรายได้สูงสุดไม่เกิน 15,000 บาท)	26,700
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	กำหนดคงที่ เดือนละ 30,000 บาท	360,000
ค่าบริการยืมภาษีของสำนักงานบัญชี	กำหนดคงที่ เดือนละ 2,000 บาท	24,000
ค่าตรวจสอบบัญชี ทำงบกำไร-ขาดทุน	กำหนดคงที่ ปีละ 20,000 บาท	20,000
รวม		830,180

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 4.6 รายละเอียดค่าใช้จ่ายดำเนินการ ตลอดอายุโครงการ (หน่วย: บาท)

รายการ	ปีที่ 1 (บาท)	ปีที่ 2 (บาท)	ปีที่ 3 (บาท)	ปีที่ 4 (บาท)	ปีที่ 5 (บาท)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ					
ค่าเช่า	180,000	180,000	180,000	180,000	180,000
ค่าไฟฟ้า	156,000	156,000	156,000	156,000	156,000
ค่าโทรศัพท์	48,000	48,000	48,000	48,000	48,000
ค่ากองทุนทดแทน	15,480	15,944	16,423	16,915	17,423
ค่ากองทุนประกันสังคม	26,700	27,231	27,778	28,341	28,922
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	360,000	360,000	360,000	360,000	360,000
ค่าบริการยืมภาษีของสำนักงานบัญชี	24,000	24,000	24,000	24,000	24,000
ค่าตรวจสอบบัญชี ทำงบกำไร-ขาดทุน	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000
รวม	830,180	831,175	832,201	833,257	834,344

ที่มา : จากการคำนวณ

3) ต้นทุนสินค้าขาย

ต้นทุนสินค้าขาย คือค่าต้นทุนไวน์ที่ซื้อจากบริษัทแม่ โดยคิดเฉลี่ย 60% น้กจากยอดขาย ต่อเดือน หรือรวมเป็น 60% ของยอดขายในแต่ละปีจ่ายให้กับบริษัทแม่ ซึ่งสามารถประมาณการ ต้นทุนสินค้าขายตลอดอายุโครงการได้ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ประมาณการต้นทุนสินค้าขายกิจการร้านขายไวน์ ตลอดอายุโครงการ (หน่วย : บาท)

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
ยอดขายต่อปี	8,600,000	9,460,000	10,406,000	11,446,600	12,591,260
ต้นทุนสินค้าขาย 60%	5,160,000	5,676,000	6,243,600	6,867,960	7,554,756

ที่มา : จากการคำนวณ

จากการประมาณการต้นทุนของกิจการ สามารถประมาณการรายจ่ายรวมทั้งหมด ตลอดอายุโครงการ 5 ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2547 – พ.ศ. 2551 ได้ดังตารางที่ 4.8 ดังนี้

ตารางที่ 4.8 ประมาณการรายจ่ายรวมทั้งหมดของกิจการ ตลอดอายุโครงการ (หน่วย : บาท)

รายการ	ปีที่ 0	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
ค่าลงทุน	2,730,000					
ค่าใช้จ่ายการบริหาร		774,000	797,220	821,138	845,770	871,144
ค่าใช้จ่ายดำเนินการ		830,180	831,175	832,201	833,257	834,344
ต้นทุนสินค้าขาย		5,160,000	5,676,000	6,243,600	6,867,960	7,554,756
รวม	2,730,000	6,764,180	7,304,395	7,896,939	8,546,987	9,260,244

ที่มา : จากการคำนวณ

4.3 กระแสเงินสดของกิจการ

จากการประมาณการต้นทุนและผลตอบแทนของกิจการ ตามหัวข้อ 4.1 และ 4.2 สามารถหากระแสเงินสดของกิจการ หรือบัญชีกำไร-ขาดทุนของกิจการตลอดอายุโครงการ ได้ดังตารางที่ 4.9 ดังนี้

ตารางที่ 4.9 ผลกำไร-ขาดทุนของกิจการ ตลอดอายุโครงการ (หน่วย : บาท)

รายการ	ปีที่ 0	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
เงินสดรับ						
ยอดขาย		8,600,000	9,460,000	10,406,000	11,446,600	12,591,260
รวมเงินสดรับ		8,600,000	9,460,000	10,406,000	11,446,600	12,591,260
เงินสดจ่าย						
ค่าลงทุน	2,730,000					
ค่าใช้จ่ายการบริหาร		774,000	797,220	821,138	845,770	871,144
ค่าใช้จ่ายดำเนินการ		830,180	831,175	832,201	833,257	834,344
ต้นทุนสินค้าขาย		5,160,000	5,676,000	6,243,600	6,867,960	7,554,756
รวมเงินสดจ่าย	2,730,000	6,764,180	7,304,395	7,896,939	8,546,987	9,260,244
กำไร (ขาดทุน) ก่อนหักภาษี	(2,730,000)	1,835,820	2,155,605	2,509,061	2,899,613	3,331,016
ภาษีเงินได้นิติบุคคล (30%)		550,746	646,681	752,718	869,884	999,305
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	(2,730,000)	1,285,074	1,508,923	1,756,343	2,029,729	2,331,711
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ สะสม	(2,730,000)	(1,444,926)	63,997	1,820,340	3,850,069	6,181,780

ที่มา : จากการคำนวณ

4.4 การหาอัตราคิดลด (Discount rate) ที่เหมาะสม

สำหรับอัตราคิดลดที่เหมาะสม หรืออัตราผลตอบแทนที่ต้องการ (require rate of return) ที่จะนำมาใช้ในการคำนวณหาความคุ้มค่าของโครงการนั้น ได้พิจารณาจากแหล่งที่มาของเงินทุนของกิจการ ประกอบด้วยส่วนหนึ่งมาจากการกู้ยืมเงินจากธนาคาร และอีกส่วนหนึ่งใช้ทุนสะสมส่วนตัวของเจ้าของกิจการเอง จากเงินลงทุนในกิจการ 2,730,000 บาท เป็นเงินทุนจากเงินกู้ 1,000,000 บาท และเงินทุนจากเจ้าของกิจการ 1,530,000 บาท โดยมีสัดส่วนของเงินกู้และเงินทุน เมื่อเทียบกับเงินลงทุนในโครงการ ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 สัดส่วนของเงินทุนในโครงสร้างของเงินทุนในโครงการ

ประเภทของเงินทุน	จำนวน (บาท)	สัดส่วนของเงินทุนในโครงสร้าง ของเงินลงทุน
เงินกู้	1,000,000	36.63%
เงินทุนส่วนตัวของเจ้าของ	1,730,000	63.37%
รวม	2,730,000	100%

ที่มา : จากการคำนวณ

ทั้งนี้ในส่วนของเงินกู้ มีต้นทุนคืออัตราดอกเบี้ยที่ 8.0% ต่อปี และต้นทุนของเงินทุนส่วนตัวของเจ้าของ คิดต้นทุนในอัตรา 8% ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราผลตอบแทนที่ต้องการ (โดยพิจารณาจากต้นทุนค่าเสียโอกาสเทียบกับอัตราดอกเบี้ยพันธบัตร 5 ปี เท่ากับ 3.992% ต่อปี รวมกับค่าชดเชยความเสี่ยงของเงินทุนและอัตราเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นอีกประมาณ 4% รวมเป็น 7.992% ต่อปี หรือคิดเป็น 8% ต่อปี) โดยนำมาคำนวณหาต้นทุนถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average Cost of Capital : WACC) โดยใช้สูตรดังนี้ (มิตรทอง ชูลิขิตวงศ์, 2545)

$$WACC = X_D K_D (1-T) + X_E K_E$$

โดย X_D = สัดส่วนของเงินกู้ในโครงสร้างเงินทุน

K_D = ต้นทุนของเงินกู้

X_E = สัดส่วนของเงินทุนส่วนตัวของเจ้าหรือผู้ถือหุ้นในโครงสร้างเงินทุน

K_E = ต้นทุนของเงินทุนส่วนตัวของเจ้าหรือผู้ถือหุ้น

T = อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล 30%

ค่าของต้นทุนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก :

$$\begin{aligned}
 \text{WACC} &= (36.63\%)(8\%)(1-30\%) + (63.37\%)(8\%) \\
 &= 0.0205 + 0.0507 \\
 &= 0.07121 \\
 \text{WACC} &= 7.12\%
 \end{aligned}$$

ดังนั้นกิจการร้านขายไวน์ มีต้นทุนของเงินลงทุน หรือค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน หรืออัตราคิดลดที่เหมาะสมคือ 7.12 % ต่อปี ถือเป็นผลตอบแทนที่ต้องการ เพื่อใช้ในการวัดความคุ้มค่าของการลงทุนในกิจการ ด้วยวิธี NPV, IRR และ B/C ratio เพื่อวิเคราะห์โครงการและตัดสินใจลงทุนต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved